

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 18298.

Kl. 15 g, 36.

Carl Lipp
(Berlin, Niemcy).

Ośłona wałka maszyn do pisania lub podobnych maszyn.

Zgłoszono 31 sierpnia 1931 r.

Udzielono 21 kwietnia 1933 r.

Pierwszeństwo: 28 października 1930 r. dla zastrz. I, 5; 23 lutego 1931 r. dla zastrz. 2—4, 6—11 (Niemcy).

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest osłona wałka maszyn do pisania, rejestrujących maszyn do dodawania, maszyn do księgowania, kas kontrolnych, maszyn powielających lub podobnych. Osłona ta umożliwia odbijanie specjalnego pisma, co jest pożądane zwłaszcza przy wypisywaniu czeków lub podobnych papierów. Specjalne pismo, np. na czekach lub podobnych papierach, osiąga się dotychczas zapomocą znanych przyrządów w ten sposób, że litery, liczby lub inne znaki wtłacza się zapomocą matryc, żłobkowanych czcionek lub podobnych narzędzi w papier, który zostaje uszkodzony, a farba przenika go nawskroś.

Wynalazek niniejszy wyróżnia się tem, że wałek maszyny do pisania jest zaopatrzony w osłonę, dającą łatwo wsuwać się pod papier i wysuwać z pod niego i zaopatrzoną na powierzchni, skierowanej do zapisywanego papieru, w żłobki o ostrych krawędziach, w nacięcia lub podobne występy, najlepiej wykonane bezpośrednio na podkładce z materiału, miększego od materiału czcionek, ale twardszego od materiału wałka do pisania.

Rysunek przedstawia kilka przykładów wykonania przedmiotu wynalazku. Fig. 1 przedstawia maszynę do pisania z osłoną według wynalazku w widoku z boku, fig. 2 — wałek do pisania tej maszyny w wido-

ku zprzodu; fig. 3 — koniec wałka maszyny do pisania z osłoną według wynalazku w odmiennem wykonaniu; fig. 4 — wałek według fig. 3 w widoku zboku; fig. 5 i 6 trzecią odmianę wykonania w widokach jak na fig. 3 i 4; fig. 7 — osłonę w przekroju poprzecznym w większej podziałce; fig. 8 i 9 oraz 10 i 11 — dalsze dwie odmiany wykonania w widokach jak na fig. 3 i 4.

W przykładzie wykonania według fig. 1 i 2 osłona 1 wałka do pisania 2 posiada żłobkowanie, umożliwiające pisanie specjalnem pismem. Wałek jest w znany sposób osadzony wymiennie, wskutek czego może być łatwo zamieniany na zwykły wałek do pisania o gładkiej powierzchni. Może on być oczywiście osadzony na stałe w karetkce 3, w którym to przypadku karetkka musi być umieszczona łatwo wymiennie w znany sposób. Żłobkowanie jest wytwarzane najlepiej w ten sposób, że na osłonie, wykonanej np. z ebonitu, nacina się nożem żłobki o kształcie, uwidocznionym na fig. 7, wskutek czego powstaje pewna liczba żeberk o ostrych krawędziach. Żłobki mogą być równoległe, poprzeczne lub ukośne względem osi wałka. Mogą one być także wykonane w dwóch krzyżujących się kierunkach (fig. 2), w którym to przypadku powstaje jakby siatkowa powierzchnia, składająca się z wielkiej liczby występow w kształcie piramid. Powierzchnia taka może być także wytworzona w inny sposób, np. zapomocą wytłaczania matrycą osłony w stanie mniej lub więcej plastycznym. Przekształcanie np. celuloиду lub ebonitu przy użyciu ciepła posiada tę zaletę, że wierzchołki żeberk względnie piramid stają się twardsze od masy osłony, wskutek czego podkładka sama pozostaje giętka. Rysunek powierzchni podkładki może być oczywiście dowolny, w opisie nazwano go ogólnie „żłobkowaniem”.

Jako materiał na osłonę, która w przykładzie wykonania według fig. 1 i 2 stanowi całość z wałkiem 2, nadaje się materiał,

miększy od materiału czcionek, lecz twardszy od materiału zwykłego wałka do pisania, a więc np. celon, celuloïd, ebonit; ważne jest tylko, aby czcionki nie zostały uszkodzone wskutek uderzania o tę osłonę.

W przykładzie wykonania według fig. 3 i 4, osłona 5, zaopatrzona w żłobkowanie 1, jest wykonana w kształcie cienkościennego cylindra, przystosowanego do nasuwania na wałek.

W przykładzie wykonania według fig. 5 i 6 osłonę 5 stanowi cienki arkusz z celuloïdu, ebonitu lub podobnego materiału, zaopatrzony w żłobkowanie, wykonane w opisany sposób. Arkusz, stanowiący osłonę, wprowadza się do maszyny razem z zapisywanym arkuszem papieru 6, przyczem żłobkowana powierzchnia powinna przylegać do arkusza papieru (fig. 6). Wyjmowanie osłony 5 jest uskuteczniane zapomocą obracania wałka 2. Osłona 5 powinna posiadać kształt zaokrąglony, odpowiednio do powierzchni cylindrycznej wałka lub o nieco mniejszym promieniu, wskutek czego przylega ona szczelnie do wałka pod działaniem własnej sprężystości. Osłonę taką wytwarza się np. z przeciętej podłużnie cienkościennej rurki ebonitowej, zaopatrzonej na zewnętrznej powierzchni w żłobkowanie i posiadającej nieco mniejszą średnicę od średnicy wałka do pisania.

W przykładzie wykonania według fig. 8 i 9 żłobkowanie 1 w kształcie wąskiego paska znajduje się na cienkościennym wycinku cylindrycznym 7, połączonym z drugim takim wycinkiem 7a zapomocą zawiasy 8; na zewnętrznym brzegu wycinek 7a jest także zaopatrzony w żłobkowanie 1a. Obydwa wycinki cylindryczne 7 i 7a obejmują wspólnie nieco więcej, niż połowę obwodu wałka 2. Jedna sprężyna lub kilka sprężyn śrubowych 9 oddziałują na wycinki w ten sposób, że wycinki te są dociskane swymi zewnętrznymi brzegami ku sobie. W ten sposób osiąga się, że wycinki, których wewnętrzne średnice odpowiadają zewnętrz-

nej średnicy wałka 2, przylegają mocno do niego. Wewnętrzne brzegi wycinków 7 i 7a są zaopatrzone w występy 10 względnie 10a, służące do rozsuwania tych wycinków w celu wygodnego nasuwania na wałek maszyny do pisania, lub do zdejmowania z tego wałka.

Żłobkowania mogą znajdować się na całej powierzchni wycinków aż do zawiasy 8. Wycinki mogą być także zastąpione wąskimi pałakami 12 (uwidocznionymi na fig. 8 linjami kreskowanymi), umocowanymi do końców pasków żłobkowanych 1, 1a.

W przykładzie wykonania według fig. 10 i 11 żłobkowana podkładka 5 przylega sprężysto do wałka 2. W tym przypadku osiąga się sprężystość w ten sposób, że podkładka w kształcie paska jest na końcach zaopatrzona w dwie wygięte płaskie sprężyny 11, nasuwane na wałek i przylegające mocno do niego, ponieważ obejmują więcej, niż 180° powierzchni wałka.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Osłona wałka maszyn do pisania lub podobnych maszyn, umożliwiająca pisanie pismem specjalnem, znamienna tem, że jest wykonana z materiału, miększego od materiału czcionek, lecz trwadszego od materiału wałka do pisania, np. z celonu, celuloиду, ebonitu, i zaopatrzona na powierzchni w żłobkowanie lub w podobny rysunek o ostrych krawędziach.

2. Osłona według zastrz. 1, znamienna tem, że stanowi oddzielny arkusz giętkiego, najlepiej sprężystego materiału, na którym

żłobkowanie jest wykonane zapomocą wytłaczania, toczenia lub nacinania.

3. Osłona według zastrz. 2, znamienna tem, że arkusz jest wygięty odpowiednio do kształtu wałka, tak iż może przylegać do jego powierzchni całkowicie lub częściowo.

4. Osłona według zastrz. 3, znamienna tem, że posiada kształt cienkościennego cylindra, nasuwanego na wałek.

5. Osłona według zastrz. 1, znamienna tem, że jest połączona na stałe z wałkiem, który jest osadzony w maszynie wymiennie.

6. Osłona według zastrz. 1, znamienna tem, że ma kształt wycinka cienkościennego cylindra i jest zaopatrzona w narząd do zaciskania na wałku do pisania.

7. Osłona według zastrz. 6, znamienna tem, że otacza sprężysto wałek do pisania.

8. Osłona według zastrz. 6 i 7, znamienna tem, że składa się z dwóch części, połączonych przegubowo wzdłuż linii, równoległej do osi.

9. Osłona według zastrz. 8, znamienna tem, że jest zaopatrzona w sprężynę śrubową, osadzoną na osi przegubu i dociskającą obydwie wolne końce osłony ku sobie.

10. Osłona według zastrz. 8, znamienna tem, że jest zaopatrzona w jedną lub kilka płaskich sprężyn, otaczających wałek do pisania.

11. Osłona według zastrz. 1 — 10, znamienna tem, że żeberka lub wierzchołki są twardsze od materiału podkładki.

Carl Lipp.

Zastępca: Dr. inż. M. Kryzan,
rzecznik patentowy

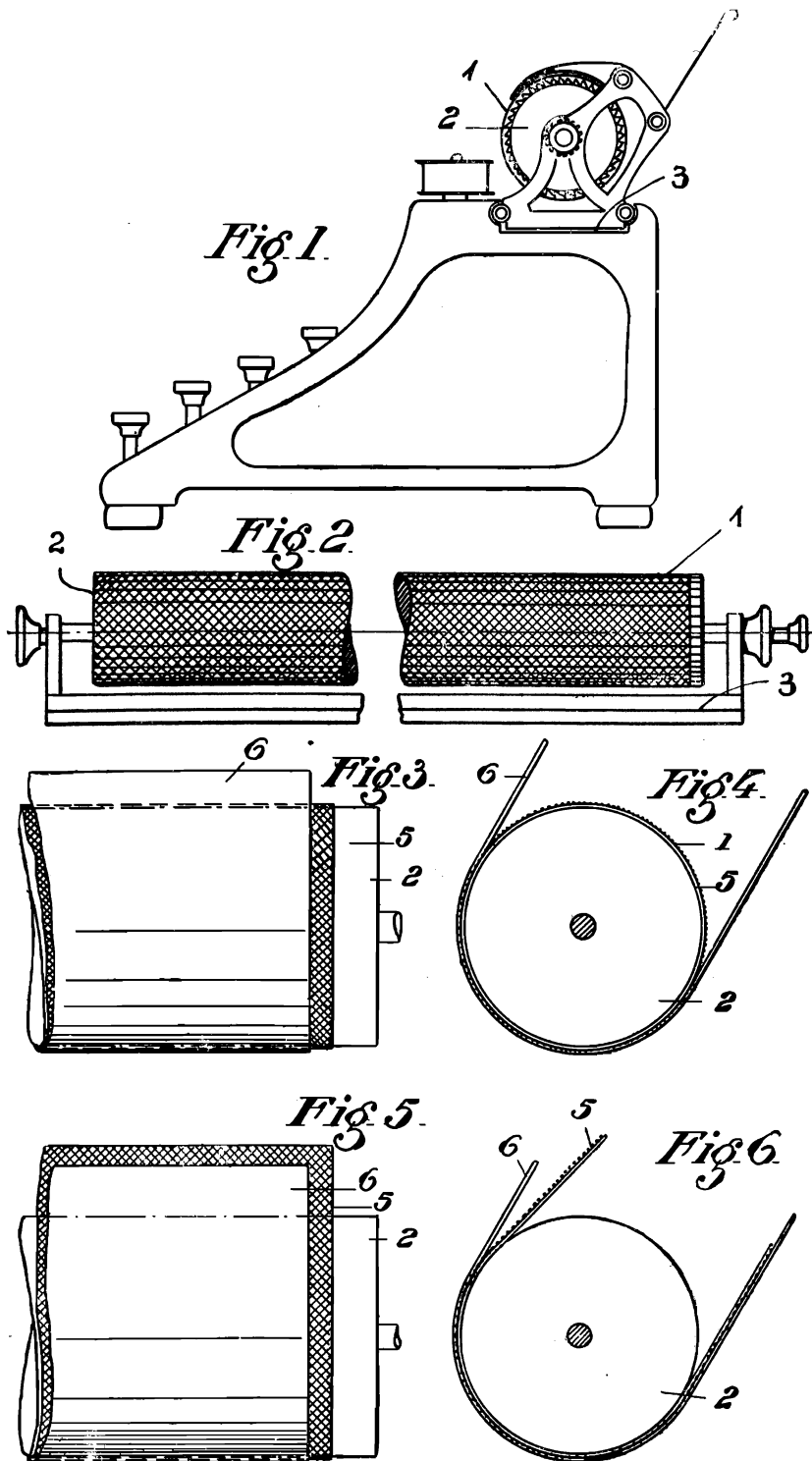

Fig. 7.

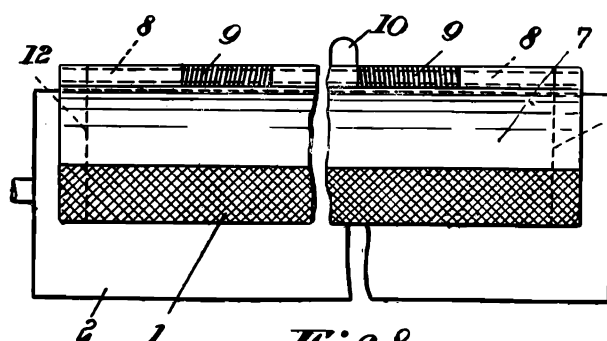

Fig. 8.

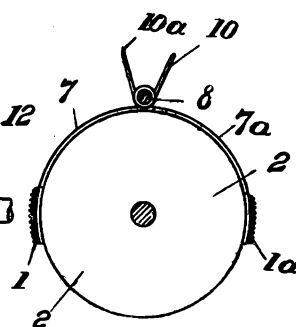

Fig. 9.

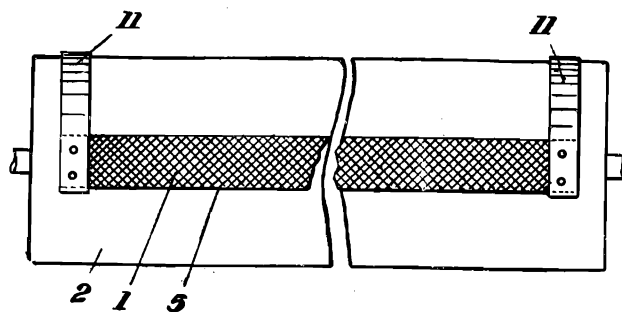

Fig. 10.

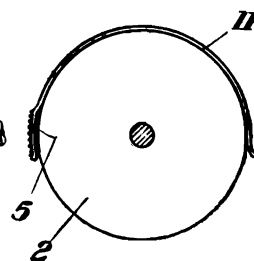

Fig. 11.